

Kommunrevisorerna granskar

Delårsrapport per 2023-08-31

2023-10-24

Angående granskningen

Revisionsuppdraget är ett kommunalt förtroendeuppdrag och revisorerna är direkt ansvariga inför kommunfullmäktige och därmed indirekt inför medborgarna genom den representativa demokratin. Revisionen har uppdrag att granska de verksamheter som styrelser, nämnder och kommunala bolag bedriver.

I formell mening är varje revisor en egen myndighet, men i det praktiska revisionsarbetet sker arbetet gemensamt.

Ytterst syftar revisionen till att undersöka om verksamheten bedrivs i enlighet med uppställda mål och på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

- Revisorernas uppdrag regleras i kommunallag, aktiebolagslag, god revisionssed, ägardirektiv och reglemente.
- Revision ska utföras på ett oberoende sätt.
- Revisorerna genomför grundläggande granskning, granskning av delårsrapport och årsredovisning och fördjupade granskningar.

Revisorerna ska därför objektivt, opartiskt och sakligt, självständigt granska den verksamhet som styrelse, nämnder och beredningar bedriver. Revisorerna ska också bedöma om de förtroendevalda ledamöterna i nämnder och styrelser har tillräcklig styrning och kontroll över verksamhetens ekonomi, prestationer och kvalitet.

Revisorernas uttalanden och bedömningar finns i revisionsberättelser och granskningsrapporter. En ambition i revisorernas arbete är att deras rekommendationer i samband med granskning ska kunna användas av verksamheterna för att åstadkomma effekter i deras förbättringsprocess.

Kontaktuppgifter

Om kommunrevisorernas uppdrag

kommunrevisionen@umea.se

Ordförande i kommunrevisionen

Ewa Miller, ordförande
ewa.miller@umea.se

Översiktlig granskning

Delårsrapport per 2023-08-31

Granskningsrapport

Umeå Kommun

—

KPMG AB

2023-10-24

Snabb överblick

Delårsrapporten är upprättad enligt lagens krav och god redovisningssed

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller kraven som preciseras i RKR R17 Delårsrapport med undantag för några ej väsentliga avvikelser.

Finansiella mål

Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Resultat och prognos

Kommunens delårsresultat uppgår till 304 mnkr.

Årsprognosen uppgår till 254 mnkr, en förbättring på 166 mnkr mot budget. Budgeterat 87 mnkr.

Balanskravsresultat

Vår bedömning är att kommunen har uppnått balanskravsresultatet vid delåret.

Verksamhetsmål

Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Innehåll

Inledning

- Inledning
- Syfte och revisionsfrågor
- Avgränsning
- Ansvarig nämnd
- Revisionskriterier
- Metod

Granskningsresultat

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
  - Bedömning
  - Rekommendation
- Balanskravsresultat

Slutsats

- Delårsrapportens räkenskaper
- God ekonomisk hushållning
- Balanskravsresultat

01

Inledning

Inledning

Av 13 kap. 1§ lag om kommunal bokföring och redovisning (2018:597), hädanefter LKBR, framgår att kommuner ska upprätta minst en delårsrapport som ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret, det vill säga minst sex månader och högst åtta månader.

Det är även den rapport som faller inom ramen för denna period som ska behandlas av kommunfullmäktige och som revisorerna ska göra en bedömning av.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. 2§ kommunallagen (2017:275), hädanefter KL bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalanden avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Syfte och revisionsfrågor

Den översiktliga granskningen av delårsrapporten ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning?
- Kommer kommunen att efterleva balanskravet och har åtgärder presenterats vid ett eventuellt prognostiserat negativt balanskravsresultat?

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige.

Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2023-08-31.

Vår granskning av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKRs God revisionsred i kommunal verksamhet 2022. Den översiktliga granskningen har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning än den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standard on Audit, ISA, har. Vad gäller mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt efterlevnad av balanskrav så har granskningen utförts enligt Skyrevs (Föreningen Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av redovisningen utgår från en bedömning av väsentlighet och risk. Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, till exempel förskingring. I delårsrapporten har vi översiktligt granskat förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt tillhörande noter. Övriga delar har enbart granskats med utgångspunkt från att informationen är förenlig med informationen i de finansiella delarna.

Då koncernföretagens delårsrapportering, som legat till grund för den sammanställda redovisningen, inte har varit föremål för översiktlig granskning har vi inte kunnat genomföra vår granskning enligt ”Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper” i Standard för kommunal räkenskapsrevision. De sammanställda räkenskaperna har därmed inte varit föremål för granskning och vi uttalar oss därför inte beträffande sammanställda räkenskaper.

Denna rapport sammanfattar i avvikelseform våra väsentligaste iakttagelser från granskningen.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens delårsrapport som enligt 11 kap. 16§ KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer KL, LKBR samt Rådet för kommunal redovisnings (hädanefter RKR) rekommendationer.

Vidare granskas om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomisk hushållning, finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Beaktande av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Översiktlig analys och granskning av balans- och resultaträkningen samt resultatprognos

02

Gransknings- resultat

Granskningsresultat

Delårsrapportens räkenskaper

Enligt 13 kap. 2§ LKBR ska en delårsrapport innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. RKR preciserar i rekommendation RKR R17 Delårsrapport vad förvaltningsberättelsen ska innehålla minimum för att motsvara kraven på en förenklad förvaltningsberättelse.

Utöver vad som preciseras gällande den förenklade förvaltningsberättelsen ska en delårsrapport även innehålla resultaträkning, balansräkning, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Förvaltningsberättelse - sammanfattning

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden eller efter dess slut, men innan delårsrapporten upprättas.

Förvaltningen innehåller ett avsnitt som avser händelser av väsentlig betydelse under delårsperioden. Främst bedöms Ukrainakriget, konjunktur och inflationen vara de händelser som anses påverka kommunen och kommunkoncernen både på kort och lång sikt.

Upplysningar om kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen redogör för uppföljningen av verksamheten utifrån kommunstyrelsens definition av god ekonomisk hushållning. "God ekonomisk hushållning innebär att både kommunens finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålmässigt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer".

Kommunstyrelsen bedömer att god ekonomisk hushållning för kommunen och kommunkoncernen delvis uppnås.

Granskningsresultat

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

I förvaltningsberättelsen går det att utläsa hur helårsprognosen förhåller sig till budgeten. Kommunkoncernens resultat för 2023 bedöms uppgå till 444 mnkr, en minskning med 733 mnkr i förhållande till 2022. Kommunens resultat på helår bedöms uppgå till 254 mnkr, en minskning med 645 mnkr i jämförelse med 2022. Budgetavvikelsen för kommunen uppgår till 166 mnkr. Budgetavvikelse beror främst på ökade intäkter från kraftverksamheten i Stornorrfors, högre skatteintäkter, generella bidrag och utjämning samt ökade kostnader för vinterväghållning, insatser för barn och unga samt missbruksvård för vuxna samt ökade kostnader i samband med en hög inflation på exempelvis lokaler och livsmedel. Inflationen har också resulterat i ökade kostnader för pensioner vilket också bidrar till årets budgetavvikelsen.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

I förvaltningsberättelsen finns ett avsnitt avseende balanskravsresultat. Umeå kommun redovisar ett positivt balanskravsresultat för delåret och prognostiserar ett positivt balanskrav vid året slut.

Granskningsresultat

Nedan redogörs för resultatet av den översiktliga granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

Det har i samband med granskningen noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Kommunen har per delåret redovisat flera leasingkontrakt som operationell leasing.

Kommunen hanterar flera av sina leasingkostnader som operationell leasing, istället för finansiell leasing, vilket enligt vår bedömning sannolikt är ett avsteg från RKR R5 och god redovisningssed, vilket även kommunstyrelsen redogör för under rubriken redovisningsprinciper i delårsrapporten. Vår bedömning är att vi inte kan uttala oss hur stor påverkan detta har på årets resultat eller balansomslutning men att påverkan troligen inte är väsentlig. Kommun utredde och klassificerade om ett antal större avtal i bokslutet 2022 och kommunstyrelsen avser att fortsätta samarbetet med extern konsult, som påbörjades under 2022, i syfte att utreda kommunens leasingavtal i syfte att framgent redovisa enligt RKR R5.

- Kommunen har per delår inte redovisat i enlighet med RKR R20 Redovisning av kommunala pensionsstiftelser.

I mars 2023 kom nya rekommendationer gällande redovisning av kommunala pensionsstiftelser i kommuner. Enligt rekommendationen ska pensionsstiftelsens övervärde redovisas i kommunen som en kortfristig placeringstillgång. Ökning alt. minskning av denna placeringstillgång ska redovisas som en finansiell kostnad respektive finansiell kostnad. Undantag från nämnd redovisning är om förändringen avser gottgörelse. Den nya rekommendationen gäller från år 2024 men tidigare tillämpning uppmuntras.

Delårsrapportens räkenskaper - fortsättning

- Kommunen har under året erhållit två större generella bidrag, som båda beslutades i juni 2023, Bidrag för utökad bemanning av sjuksköterskor & Minskat andel timanställda inom äldreomsorgen 2023. Dessa två bidrag ska enligt beslut periodiseras jämnt från tidpunkten då beslut tagits till 2023-12-31. Kommunen har i delåret tagit upp bidrag för de 8 första månaderna fastän beslut tagits i juni 2023. Detta resulterar resultatavvikelse på ca 14,5 mkr.
- I samband med granskningen av semesterlöneskulden, noteras att manuell handpåläggning sker på lista som genererats från lönesystemet innan dess att bokföringen görs av semesterlöneskulden. Detta bedöms vara en följd av att kommunen genomförde byte av lönesystemet under 2017. Enligt uppgift har kommunen beställt en rapport från systemleverantören som inte levererat den ännu. Denna hantering följs upp i samband med granskningen av årsbokslutet 2023. Notering kvarstår från tidigare års granskning.

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. KL ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Umeå kommun har inte fastställt finansiella mål för kommunkoncernen. Det uppges pågå ett arbete med syfte att åtgärda tidigare brister i kommunens målstyrning för kommunkoncernen som helhet och beräknas få fullt genomslag under år 2023 gällande verksamhetsmålen. Enligt uppgift har ett arbete att se över de finansiella målen initierats. Kommunstyrelsen kan därför inte bedöma om god ekonomisk hushållning kommer att nås fullt ut för kommunkoncernen för år 2023.

Kommunfullmäktige har i delårsrapporten antagit 5 stycken verksamhetsmål och 2 stycken finansiella mål för kommunen.

Finansiella mål

- Resultat i förhållande till skatteintäkter, generella bidrag och utjämning ska uppgå till lägst 1 procent. Vid delår uppgår detta till 5 %. Prognos 2,8 procent (8 %). Målet bedöms uppnås.
- Självfinansieringsgraden ska öka i förhållande till snittet de senaste fem åren, exklusive exploateringsintäkter. Utfall delår är 113 %, snittet de senaste fem åren är 121 %. Prognosen är att målet inte kommer att uppnås på helår 2023.

God ekonomisk hushållning

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen utgörs av de av fullmäktige fastställda inriktningsmålen. Styrningen inom inriktningsmålen samlas i fyra program. Inriktningsmålen följs upp genom en rapportering av utveckling inom programmen, vilket framgår av bilaga till delårsrapporten. Bedömningen görs utifrån om arbetet går enligt plan eller om mer arbete krävs.

- Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050. Bedömning vid delår är att mer arbete krävs.
- Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden. Bedömning vid delår är att arbetet går enligt plan.
- Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv. Bedömning vid delår är att arbetet går enligt plan.
- Umeå ska vara klimatneutralt till 2040. Bedömning vid delår är att mer arbete krävs.
- För att klara kompetensförsörjningen, förbättra arbetsmiljö och ge bättre medborgarnytta ska de möjligheter som den digitala transformationen innebär vara förstahandsalternativet för Umeå kommuns verksamhetsutveckling. Bedömning vid delår är att mer arbete krävs.

God ekonomisk hushållning – Bedömning och rekommendation

Finansiella mål:

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten delvis är förenligt med de av kommunfullmäktige fastställda finansiella målen.

Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Verksamhetsmål:

Utifrån genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att resultatet enligt delårsrapporten delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda i budget verksamhetsmässiga målen.

Gällande prognosen för år 2023 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Umeå kommun redovisar en bedömning av balanskravs resultatet i förvaltningsberättelsen. Av delårsrapporten framgår det att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 253 mnkr. Resultatet består av årets resultat på 254 mnkr samt reducering av realisationsvinster med -1 mnkr.

Det finns inget balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Beräkningen som ligger till grund för kommunens balanskravsresultat innehåller enligt vår bedömning inga väsentliga felaktigheter.

03

Slutsats

Slutsats - Delårsrapportens räkenskaper

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Slutsats – God ekonomisk hushållning

För helåret är det två av fem verksamhetsmål och ett av två finansiella mål som prognostiseras bli uppfyllda.

Kommunstyrelsen bedömer att god ekonomisk hushållning delvis nås för kommunen för helåret 2023. Vi gör ingen annan bedömning.

Slutsats – Balanskravsresultat

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att kommunstyrelsen bedömer att kommunens prognostiserade balanskravsresultat uppgår till 253 mnkr (819 mnkr) till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Umeå den 24 oktober 2023

Kristoffer Bodin
Auktoriserad revisor/Certifierad kommunal revisor

Liz Gard
Kundansvarig / Certifierad kommunal yrkesrevisor

[kpmg.se](https://www.kpmg.se)

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2023 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public